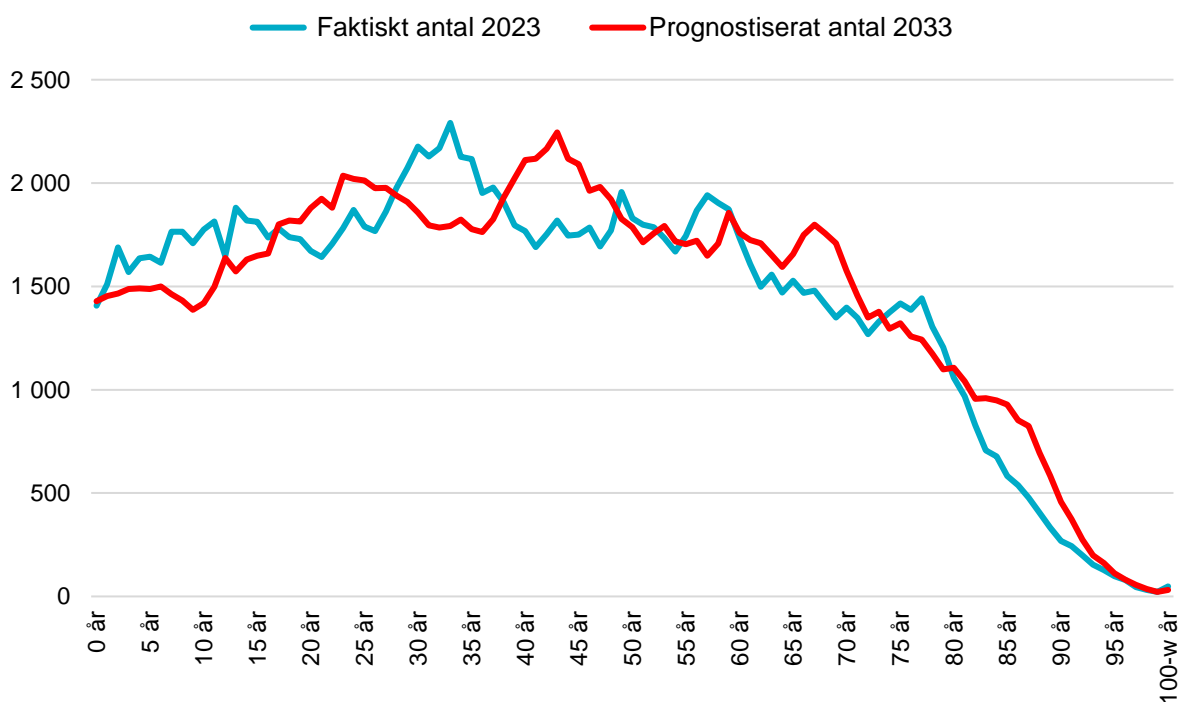

Befolkningsprognos 2024

2024-04-12

Befolkningsprognos för Norrköpings kommun 2024–2033

Antal invånare per ettårsklass

Innehåll

Befolkningsprognos för Norrköpings kommun 2024–2033	1
Befolkningsprognos för Norrköping 2024–2033	3
Resultat av befolkningsprognosen 2024–2033 i korthet	3
En sammanfattning kring utvecklingen i olika åldersgrupper	4
Skillnad i invånarantal jämfört med 2023	5
Skillnad mot föregående prognos	7
Mer om Norrköpings befolkningsutveckling de senaste åren och framåt	8
Påverkan på olika åldersgrupper och kommunala verksamheter	9
Delområdesprognoser	10
Metod och antaganden för prognosberäkningarna	12
Antalet födda	13
Antalet inflyttare	16
Antalet utflyttare	19
Antalet avlidna	21
Delområdesprognoserna	23
Mer om nybyggnation	23
Osäkerheter i befolkningsprognoser	24

Befolkningsprognos för Norrköping 2024–2033

Som stöd i kommunens planeringsarbete görs varje år beräkningar av den framtida folkmängden i kommunen som helhet och ett antal delområden. Resultatet av beräkningarna ligger bland annat till grund för de volymkattningar som görs inom olika verksamheter.

Befolkningsprognoser beräknas varje vår och revideras i augusti (främst är det första/innevarande prognosåret som revideras då). Den senaste prognosen beräknades i mars 2024 och avser de kommande 10 åren (delområdesprognoserna beräknades i april för de kommande 5 åren). Resultatet sammanfattas nedan.

Det ska först kort nämnas att en befolkningsprognos alltid är behäftad med ett visst mått av osäkerhet och osäkerheten ökar med tiden och är högre i de yngre åldersgrupperna. De prognostiserade siffrorna som beräknas i prognoserna är inte så exakta som de kan ge sken av. Läs mer om detta i [avsnittet om osäkerheter](#).

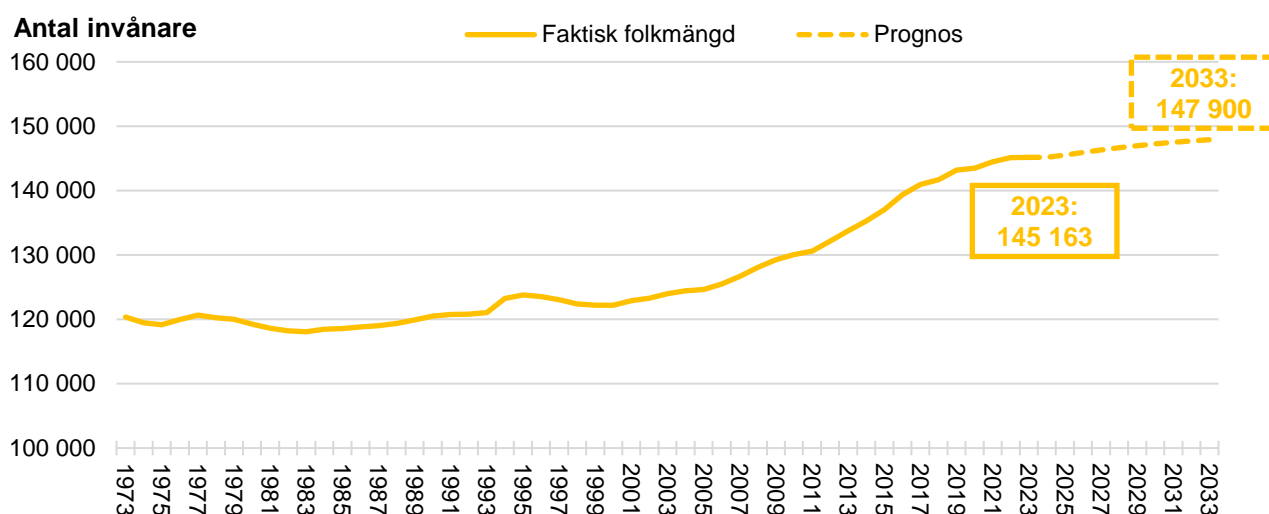
Resultat av befolkningsprognosen 2024–2033 i korthet

Norrköpings folkmängd har ökat varje år sedan 2001 men har på senare år ökat i en allt långsammare takt och 2023 ökade invånarantalet med endast 43 invånare. Detta innebär att folkmängden i kommunen uppgick till 145 163 den 31 december 2023 enligt Statistiska centralbyrån. Detta är den lägsta folkökningen under ett år sedan år 2000, det året minskade folkmängden i kommunen. Ökningen på 43 invånare motsvarar 0,03 procent och innebär en lägre folkökning än i Sverige som helhet där befolkningen ökade med 0,29 procent under 2023.

Under de kommande åren förväntas befolkningstillväxten vara fortsatt svag, under 2024 beräknas folkmängden i princip vara på en oförändrad nivå jämfört med 2023 och åren därefter beräknas folkmängden öka med runt 300 invånare per år vilket innebär ett invånarantal på 147 900 år 2033. Den minskande befolkningstillväxten beror främst på en minskad invandring till Sverige och ett minskande barnafödande.

Diagrammet nedan visar utvecklingen av Norrköpings folkmängd under år 1973 – 2033.

Norrköpings folkmängd 1973 - 2033

Källa: Statistiska centralbyrån (1973 – 2023), Norrköpings kommuns befolkningsprognos (år 2024–2033)

Not: y-axeln börjar inte på värdet noll.

En sammanfattning kring utvecklingen i olika åldersgrupper

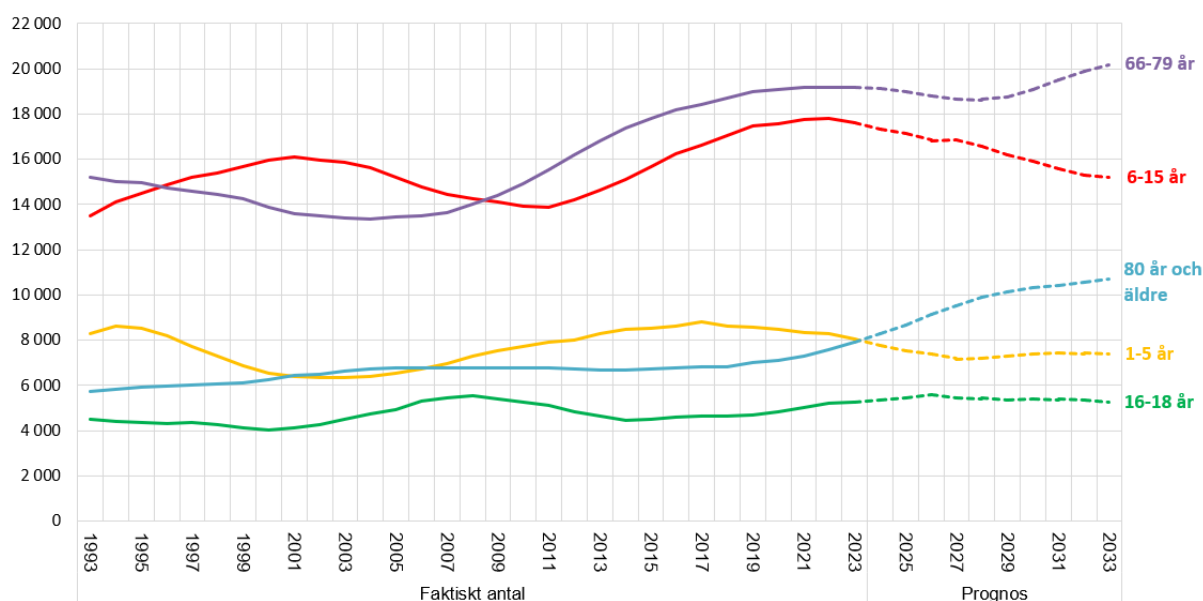
- Antalet födda barn var rekordlångt under 2023 och har fortsatt så under inledningen av 2024. I början av prognosperioden beräknas antalet födda barn fortsätta att sjunka ned till en summerad fruktsamhetsnivå på 1,4 barn per kvinna för att senare gradvis öka något till en nivå på 1,55 barn per kvinna, vilket historiskt sett är en fortsatt låg nivå. Detta innebär att det beräknas födas ungefär 1 400 barn per år under de kommande 10 åren, vilket är ca 200 färre jämfört med den föregående 10-årsperioden (2014 – 2023) då det i genomsnitt föddes ungefär 1 600 barn per år
- Antalet invånare i förskoleåldern, 1–5 år, hade en topp på närmare 8 800 år 2017 men har därefter minskat och vid utgången av 2023 var antalet knappt 8 050. Antalet förväntas minska något ytterligare till runt 7 200 år 2027 och 2028. Därefter är utvecklingen mycket osäker då det nästan helt rör sig om barn som inte var födda när prognosen beräknades. Antalet 1–5 åringar beräknas dock vara färre än 7 500 under hela perioden 2029–2033.
- Antalet invånare i grundskoleåldern, 6–15 år, har minskat något från toppnoteringen på 17 800 år 2022 ned till 17 600 vid utgången av 2023. Minskningen beräknas fortsätta under hela prognosperioden. Detta beror på att det under flera år varit ett minskat barnafödande och ett minskat flyttnetto med minskande årskullar i förskoleåldrarna som följd, och dessa årskullar når nu grundskoleåldrarna. Redan till år 2028 beräknas antalet minska med drygt 1 000 barn jämfört med 2023 till en nivå på cirka 16 600. Antalet år 2033 beräknas till cirka 15 200 barn, alltså runt 2 400 färre jämfört med 2023. Vi behöver dock inte gå längre tillbaka än till år 2014 för att hitta ett lägre antal invånare än så i denna åldersgrupp, då var antalet 6–15 åringar 15 100.

Ökningen av antalet 6–15 åringar mellan år 2013 och 2023 var 2 950 och är alltså större än den minskning på 2 400 som nu prognostiseras mellan år 2023 och 2033.

- Antalet invånare i åldrarna 16–18 år, som till största del återfinns på gymnasiet, beräknas vara relativt stabil runt 5 400 invånare under kommande år. De senaste åren har antalet ökat och en liten ytterligare ökning förväntas fram till år 2026, då antalet beräknas vara runt 340 fler än vid utgången av 2023. Därefter beräknas antalet minska något men fortfarande ligga på en nivå som är något högre jämfört med 2023.
- Antalet invånare som är 80 år och äldre ökar, mycket på grund av att de stora kullarna födda under 1940-talet fortsätter att träda in i denna åldersgrupp under prognosperioden. År 2033 beräknas antalet vara nästan 2 800 fler jämfört med 2023.

Diagrammet nedan visar Norrköpings folkmängd i några för kommunen extra intressanta åldersgrupper för åren 1993 – 2033:

Norrköpings folkmängd i några åldersgrupper 1993 - 2033

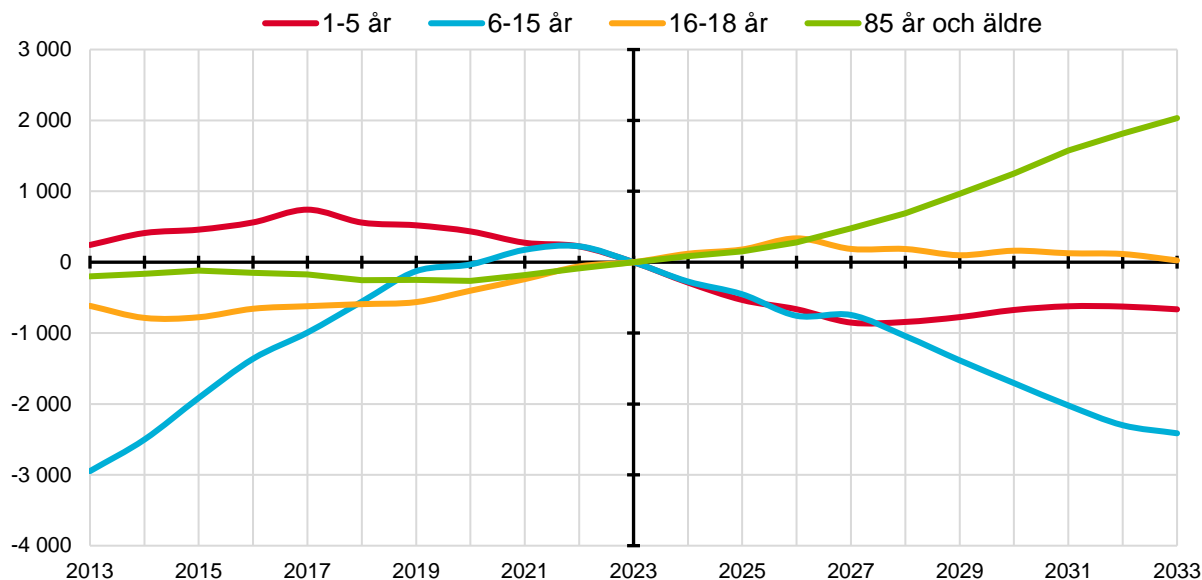

Källa: Statistiska centralbyrån åren 1993–2023, Norrköpings kommuns befolkningsprognos för åren 2024–2033.

Skillnad i invånarantal jämfört med 2023

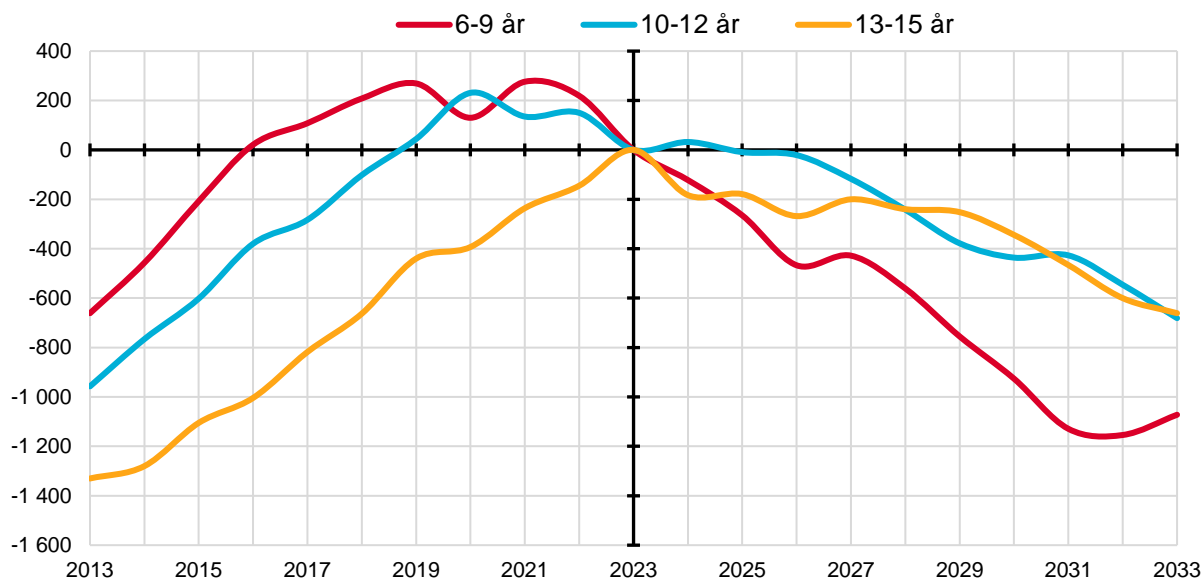
Diagrammen nedan visar skillnaden i folkmängd den 31/12 respektive år i jämförelse med den faktiska folkmängden som var 2023 för några åldersgrupper som är intressanta ur kommunens perspektiv. År 2013–2023 avser den faktiska utvecklingen och 2024–2033 den prognostiserade. Källa för folkmängden avseende åren fram till och med 2023 är Statistiska centralbyrån (SCB).

Antal invånare, skillnad mot 2023

Diagrammet ovan visar att det prognostiseras finnas drygt 2 000 fler invånare som är 85 år och äldre år 2033 jämfört med 2023 medan antalet invånare i åldrarna 6–15 år beräknas vara 2 400 färre. Invånarantalen i åldrarna 1–5 år har minskat sedan toppnoteringen 2017 och prognostiseras fortsätta att minska. Antalet invånare i åldrarna 16–18 år beräknas öka något under de första prognosåren.

Antal invånare, skillnad mot 2023

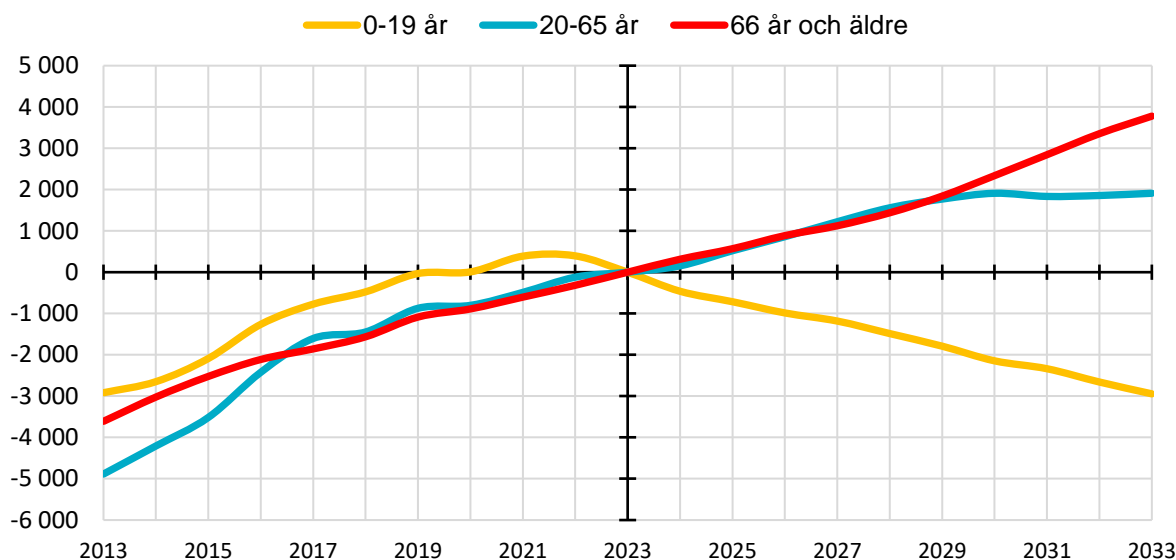
Diagrammet ovan visar att bland barn i grundskoleåldern började minskningarna i de yngre åldrarna redan för några år sedan och det är där som minskningarna sker först, sedan kommer liknande utvecklingar att ske i de äldre åldersgrupperna med minskningar i åldersgruppen 13–15 år från och med 2024. De ojämnheter som syns på vissa ställen i kurvorna orsakas av att födelsekullar av olika storlek kommer in i, eller lämnar, respektive årskull. Att 6–9 åringarna

ökar något år 2027 beror t ex på att årskullen födda år 2021, och som är relativt stor, fyller 6 år och hamnar i åldersgruppen det året. År 2031 syns denna årskulls påverkan istället på åldersgruppen 10–12 år.

Antalet barn och unga minskar medan antalet äldre ökar

Som diagrammet nedan visar så är det den äldre delen av befolkningen som beräknas öka under kommande år medan antalet barn och unga minskar. Antalet invånare i de yrkesaktiva åldrarna ökar också, men inte lika mycket som antalet invånare som är över 65 år.

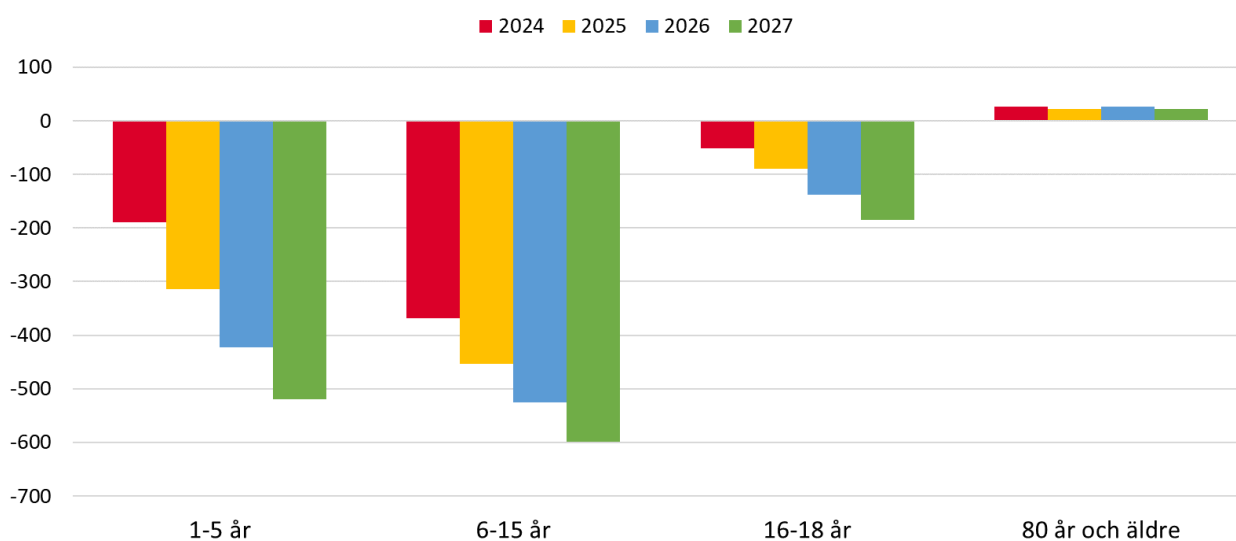
Antal invånare, skillnad mot 2023

Skillnad mot föregående prognos

Den närmast föregående befolkningsprognosen beräknades i augusti 2023. Sedan dess har befolkningsutvecklingen generellt sett vänt från att ha växt stadigt till att ha minskat på grund av minskad inflyttning, minskat barnafödande och ökad utvandring. Den senaste tidens ganska dramatiska förändringar i den folkbokförda folkmängden har lett till att prognosen har justerats ned ganska kraftigt jämfört med föregående prognos, särskilt bland barn och unga som är den grupp som påverkas mest av variationer i barnafödande och flyttrörelser. I den föregående befolkningsprognosen beräknades Norrköping växa med 700 invånare per år jämfört med knappt 300 invånare per år i aktuell prognos. För åldersgruppen 6–15 år innebär detta att det prognostiserade invånarantalet år 2027 är 600 färre i nuvarande prognos jämfört med föregående prognos. Se skillnad i några utvalda åldersgrupper för åren 2024 – 2027 nedan.

Skillnad i beräknat antal invånare jämfört med föregående prognos

Mer om Norrköpings befolkningsutveckling de senaste åren och framåt

Den låga befolkningstillväxten på senare år beror främst på ett sjunkande barnafödande, en sjunkande invandring till Sverige och en ökande utflyttning - en ökning som under 2023 främst orsakades av en ökad utvandring. Att utvandringen var så hög just 2023 berodde främst på att Skatteverket började göra utökade kontroller av personer som misstänkts varit felaktigt folkbokförda i Sverige. Detta har bland annat inneburit att invånare som i praktiken varit utvandrade sedan en längre tid tillbaka utan att ha anmält detta till Skatteverket har kunnat räknas som utvandrade först efter att dessa utökade kontroller har utförts. I folkbokföringen, som befolkningsstatistiken i Sverige baseras på, har detta lett till att antalet utvandrade har ökat rejält sedan i somras men i praktiken rör sig alltså detta delvis om personer som utvandrat tidigare men som felaktigt varit fortsatt folkbokförda i Sverige. Under 2024 ska ytterligare åtgärder vidtas av Skatteverket och andra myndigheter för att få en förbättrad folkbokföring vilket kommer fortsätta att påverka befolkningsstatistiken.

Eftersom väldigt lite på kort sikt talar för att barnafödandet och invandringen till Sverige kommer att öka påtagligt, utan snarare minska, så är det mycket som talar för att befolkningstillväxten i Norrköping under kommande år kommer att vara fortsatt svag.

Barnafödandet har visat på en sjunkande trend under många år nu, inte bara i Norrköping utan även i Sverige och globalt. Under 2023 föddes det 1 399 barn i Norrköping, det lägsta antalet under ett år sedan 2004. Med tanke på att antalet norrköpingsbor i de mest barnafödande åldrarna under 2023 var relativt högt så innebär detta att fruktsamheten, alltså antalet födda barn per kvinna i barnafödande ålder, var på den lägsta nivån som observerats i kommunen så långt tillbaka det finns statistik över detta (från år 1969 och framåt) och var 1,44 barn per kvinna under 2023. Under inledningen av 2024 har nivån varit ännu lägre. I befolkningsprognosen beräknas antalet födda barn per kvinna sjunka till en bottennivå på 1,4

under 2024 för att sedan gradvis öka mot en något högre nivå på 1,55 vilket motsvarar den genomsnittliga nivån under perioden 2020 – 2024 (till och med februari). Det här är en utveckling som är mycket osäker men om det blir så innebär det att det mot slutet av prognosperioden kommer födas färre barn än det avlider invånare, vilket för första gången sedan början av 2000-talet skulle innebära att födelsenettot (antalet födda – antalet avlidna) blir negativt.

Det sjunkande barnafödandet beror på en minskad vilja att skaffa barn som inte tydligt går att koppla till några samhällsförändringar gällande exempelvis ekonomi, jämställdhet, medicin eller familjepolitik som har kunnat förklara tidigare variationer i barnafödandet. Exempelvis sjönk barnafödandet i Sverige under 1990-talet på grund av den kraftiga lågkonjunkturen som var då och som gjorde att många yngre blev arbetslösa samtidigt som stora satsningar gjordes på högre utbildning. Detta gjorde att många yngre vuxna sköt upp barnafödandet till något senare i livet när de hunnit avsluta sina högre studier eller läget på arbetsmarknaden hade blivit bättre. Senare under 2000-talet vände därför barnafödandet upp igen då viljan att skaffa barn inte påtagligt minskade utan att det snarare blev lämpligare för många att skaffa barn senare i livet. Nu när viljan att skaffa barn sjunkit utan att det går att koppla till något cykliskt samhällsfenomen som vi kan förvänta oss ska vända så är det svårt att på kortare sikt se en utveckling där den rådande nedgången följs av en uppgång, alltmer tyder på att barnafödandet kommer vara på en lägre nivå även i framtiden och att tvåbarnsnormen som gällt i Sverige kan vara på väg att brytas.

Norrköpings befolkningstillväxt under 2000-talet hade inte skett utan invandring till Sverige. Antalet kommuninvånare med utländsk bakgrund, alltså utrikes födda personer samt barn födda i Sverige av två utrikes födda föräldrar, har mer än fördubblats sedan 2002 medan antalet invånare med svensk bakgrund har varit på en relativt konstant nivå. På senare år har invandringen till Sverige minskat och det har också följts av att Norrköpings befolkningstillväxt avtagit. Under 2023 var antalet asylsökande det högsta i EU sedan 2016 men antalet som sökte asyl i Sverige fortsatte att minska. Bland annat så har den alltmer strama migrationspolitiken som förs i Sverige lett till att andelen asylsökande i EU som söker asyl i Sverige har minskat. Även reglerna för att få arbetstillstånd i Sverige håller på att stramas åt. Samtidigt har utvandringen ökat sedan 2023, även om det främst har varit på grund av administrativa orsaker i form av Skatteverkets utökade kontroller så har även antalet återkallade uppehållstillstånd ökat och när detta skrivs pågår en utredning som ska ta fram förslag på nya grunder för att kunna återkalla uppehållstillstånd. Den alltmer strama migrationspolitiken kommer alltså troligen leda till en fortsatt sjunkande invandring och en ökande utvandring under kommande år. Därmed är det mycket som talar för att Norrköpings befolkningstillväxt kommer att fortsätta mattas av. Ett tillfälligt undantag från detta kan dock bli att vissa personer från Ukraina som bott i Sverige och fått skydd i enlighet med massflyktsdirektivet kan få möjligheten få folkbokföra sig under senare delen av 2024 och även senare få möjlighet att få uppehållstillstånd på andra grunder som ger rätt till folkbokföring.

Påverkan på olika åldersgrupper och kommunala verksamheter

Eftersom det främst är det minskande barnafödandet och den minskade invandringen som bidrar till Norrköpings minskande befolkningstillväxt så är det främst befolkningsutvecklingen bland barn och unga som påverkas. Detta eftersom barnfamiljer och

unga vuxna i barnafödande åldrar utgör en relativt stor andel bland dem som migrerar och flyttar mellan kommuner. Invånarantalet i de äldre åldersgrupperna har ökat på senare år och förväntas fortsätta att öka då stora födelsekullar med invånare födda under 1940-talet och på lite längre sikt 1960-talet når allt högre åldrar. Under de kommande åren är det alltså troligt att vi får en befolkningsutveckling där antalet barn och unga minskar men antalet äldre ökar.

För de kommunala verksamheterna innebär detta att äldreomsorgen precis som tidigare prognoser har visat ställs inför ökande resursbehov och framförallt kan kompetensförsörjningen bli en allt större utmaning när antalet invånare i yrkesverksamma åldrar inte ökar i samma takt som den äldre befolkningen både i Norrköping och i Sverige som helhet.

För barn och utbildningsverksamheten innebär de historiskt kraftiga och svårförutsedda upp- och nedgångarna i barnafödande samt migration och flyttrörelser ett behov av att kunna anpassa verksamheten för snabba förändringar av antalet barn och elever. Under de kommande åren så kommer det av allt att döma främst att handla om tydliga minskningar av antalet barn och unga, minskningar som först kommer märkas i de yngsta åldersgrupperna inom förskola och tidig grundskola men på längre sikt även i grundskolans senare år och gymnasiet.

Även övriga delar av kommunkoncernen behöver anpassa sin verksamhet efter en situation där befolkningstillväxten totalt sett inte alls är lika hög som den var för några år sedan.

Delområdesprognoser

De delområden som beräknas öka sin folkmängd klart mest de kommande fem åren är Svärtinge och Saltängen, främst på grund av att det antas byggas flest bostäder i dessa områden. Andra områden som beräknas växa är Fiskeby (inkl. Fyrby/Tråbrunna), Berget och Björkalund.

Några delområden beräknas minska sin folkmängd, framförallt Hageby, Östantill och Såpkullen. I de flesta delområden beräknas folkmängden totalt sett förändras ganska lite. För några åldersgrupper kan dock variationerna i folkmängd vara ganska så stora över tid i vissa delområden. När befolkningsprognoserna bryts ned på delområde och åldersgrupper är dock osäkerheten stor, särskilt i de allra yngsta åldersgrupperna (läs mer om det i avsnittet om osäkerheter).

Tabellen nedan visar folkmängden i Norrköping uppdelad efter landsbygd, Norrköpings centralort och övriga större tätorter (t ex Åby, Krokek, Skärblacka, Östra Husby).

Område	Faktisk	Prognos					Förändring
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2023-2028
Landsbygd	16 672	16 772	16 919	17 051	17 145	17 221	549
Norrköpings centralort	102 738	102 531	102 624	102 722	102 890	103 053	315
Övriga större tätorter	25 308	25 423	25 549	25 704	25 845	25 954	646
Övriga	445	445	445	445	445	445	0
Summa	145 163	145 170	145 537	145 922	146 325	146 673	1 510

Enligt prognosen beräknas såväl centralorten som landsbygden och de mindre tätorterna att växa, dock växer landsbygden och tätorterna utanför Norrköpings centralort relativt sett mer än centralorten.

På [kommunens hemsida](#) kan du ta del av resultaten för delområdesprognoser för kommunens nyko3-områden (motsvarar stadsdelar i centralorten och tätorter/landsbygdsområden utanför centralorten). För prognoser med andra områdes- eller åldersindelningar, kontakta [statistikfunktionen](#).

Metod och antaganden för prognosberäkningarna

Första steget i befolkningsprognosen beräknas genom att den faktiska folkmängden vid årsskiftet året före det första prognosåret skrivs fram ett år, dvs. alla invånare åldras ett år:

Ålder	2023-12-31, faktisk		2024-12-31, framskrivning	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
0	717	689		
1	766	745	717	689
2	829	859	766	745
3	808	762	829	859
4	869	767	808	762
...				

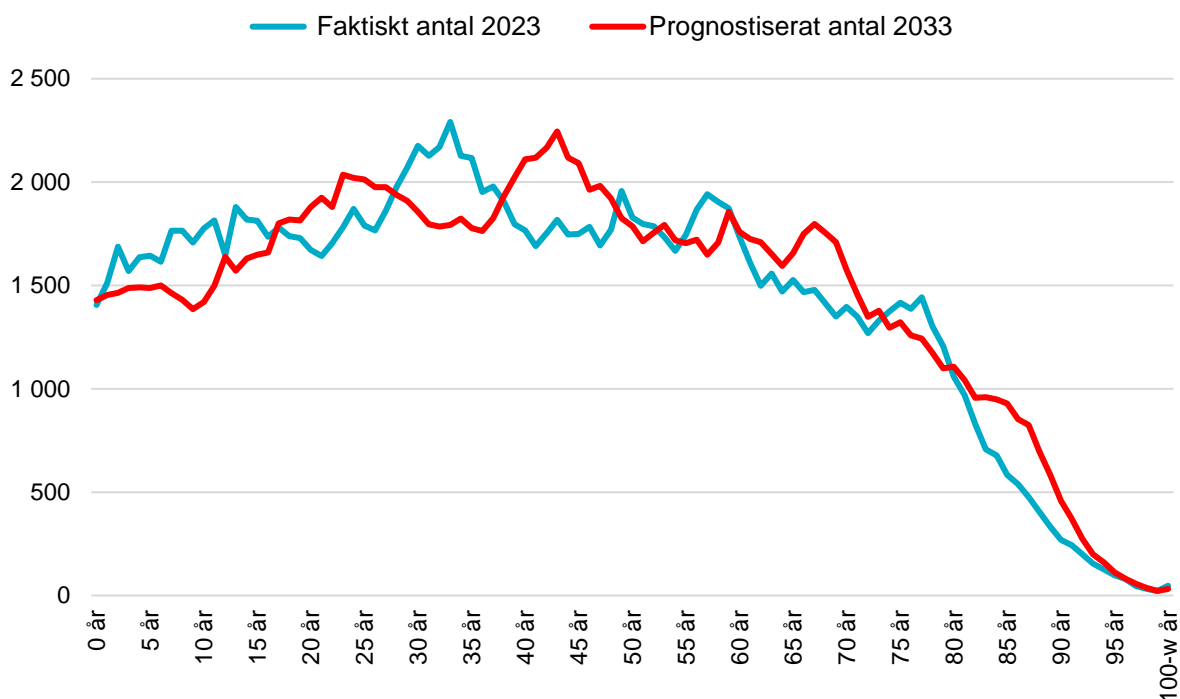
Därefter ska befolkningsprognosens förändringsvariabler beräknas:

- Antalet födda beräknas och läggs till (som till största delen är de som fyller på gruppen 0-åringar under prognosåret).
- Antalet inflyttare per kön och ålder beräknas och läggs till.
- Antalet utflyttare per kön och ålder beräknas och dras ifrån.
- Antalet avlidna per kön och ålder beräknas och dras ifrån.

När befolkningen har låtit åldras ett år och förändringsvariablerna ovan är beräknade fås en prognostiserad folkmängd för varje prognosår som används som ny startfolkmängd för nästkommande prognosår. En stor anledning till att folkmängdsförändringar sker i olika åldersgrupper beror främst på att befolkningen åldras och att den faktiska folkmängden är ganska ojämnt fördelad över åldrar, stora födelsekullar som lämnar en åldersgrupp och ersätts av mindre födelsekullar kan exempelvis innebära att en åldersgrupp minskar även om kommunens totala folkmängd ökar.

Diagrammet nedan visar invånarantalen i Norrköping per ettårsklass, där kan man tydligt se hur olika stora födelsekullarna är. De toppar som syns består av de stora födelsekullar som föddes på 1940- och 1960-talen och åren runt 1990 och i viss mån även 2010.

Antal invånare per ettårsklass

Källa: SCB (2023) och Norrköpings befolkningsprognos 2024 (2033).

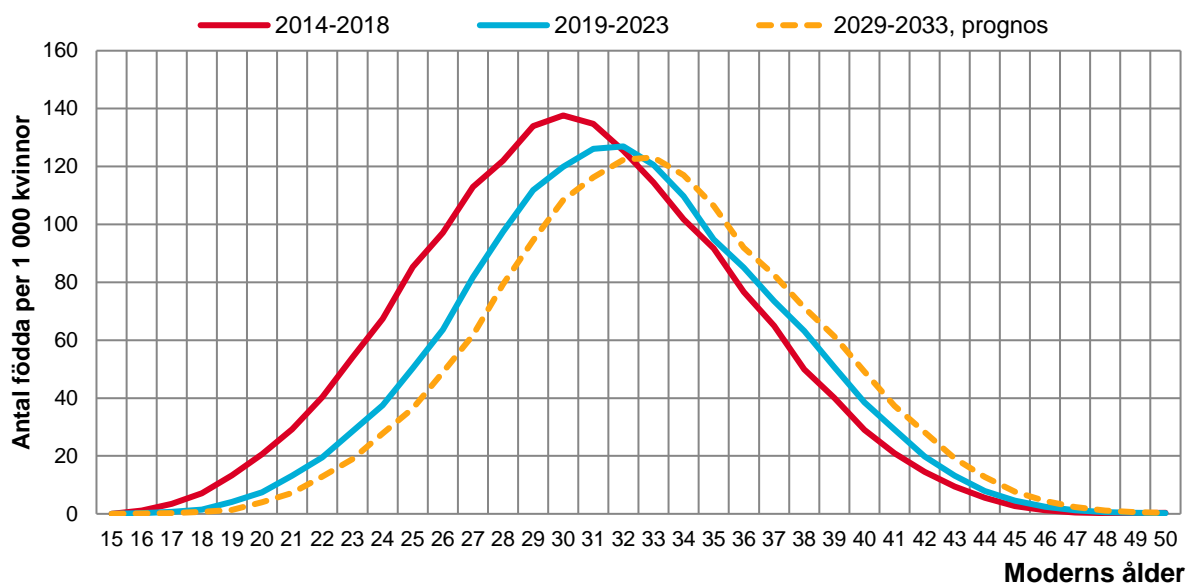
Nedan beskrivs hur varje förändringsvariabel beräknas i prognosen.

Antalet födda

Antalet födda barn beräknas genom att åldersspecifika fruktsamhetstal multipliceras med antalet kvinnor i barnafödande ålder. De åldersspecifika fruktsamhetstalen definieras som antalet födda barn per tusen kvinnor. Hur många födda barn det blir i befolkningsprognosen beror alltså både på vilka nivåer på fruktsamhetstalen som antas i framtiden och på hur många kvinnor som finns i de mest barnafödande åldrarna.

Diagrammet nedan visar hur de åldersspecifika fruktsamhetstalen har sett ut i Norrköping under de två senaste femårsperioderna och hur de beräknas vara i prognosen för åren 2029 – 2033 som exempel.

Fruksamhetstal för Norrköping, medelvärde för olika tidsperioder

Källa: SCB och Norrköpings befolkningsprognos (2029–2033)

Diagrammet ovan visar att vid 32 års ålder har kvinnorna i Norrköping varit mest benägna att skaffa barn under den senaste femårsperioden. Vi kan också se att den totala fruktsamhetsnivån har sjunkit och att medelåldern på mödrarna har ökat under perioden 2019 – 2023 jämfört med föregående femårsperiod. Antagandet under prognosperioden är att den totala fruktsamhetsnivån kommer vara fortsatt låg och att de mödrar som föder barnen fortsätter att bli något äldre.

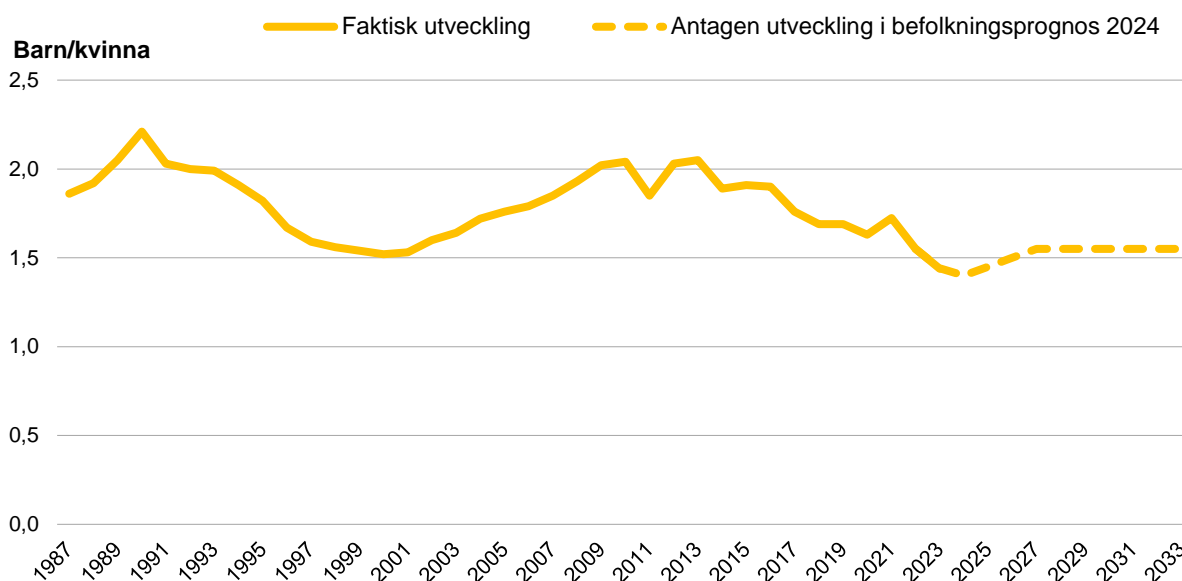
Genom att summera de åldersspecifika fruktsamhetstalen får man ett mått på hur den totala fruktsamheten ser ut över alla åldrar, detta mått kallas för det summerade fruktsamhetstalet. Detta anger nivån på fruktsamheten under ett år och kan tolkas som det antal barn kvinnor skulle få i genomsnitt under hela sitt liv om fruktsamheten förblev densamma som under det år för vilket beräkningen görs.

Det summerade fruktsamhetstalet har varierat mycket mellan olika år historiskt och, även i prognosen beräknas detta förändras något över tid. Den summerade fruktsamheten har dock visat på en sjunkande trend under många år nu, inte bara i Norrköping utan även i Sverige och globalt. I Norrköping var nivån under 2023 den lägsta någonsin med 1,44 barn per kvinna. Under inledningen av 2024 har nivån varit ännu lägre.

För år 2024 pekar det mesta mot en ännu lägre fruktsamhetsnivå sett till omvärldsläget, hur inledningen av året har utvecklats och antalet planerade förlossningar. I början av prognosperioden beräknas antalet födda barn därför fortsätta att sjunka ned till en summerad fruktsamhetsnivå på 1,4 barn per kvinna för att senare gradvis öka något till en nivå på 1,55 barn per kvinna, vilket motsvarar den genomsnittliga nivån under perioden 2020 – 2024 (till och med februari) vilket historiskt sett är fortsatt låg nivå. Detta innebär att det beräknas födas ungefär 1 400 barn per år under de kommande 10 åren, vilket är ca 200 färre per år jämfört med den föregående 10-årsperioden (2014 – 2023) då det i genomsnitt föddes ungefär 1 600 barn per år.

Diagrammet nedan visar hur den summerade fruktsamhetsnivån utvecklats i Norrköping historiskt och hur den antas utvecklas under prognosperioden.

Summerad fruktsamhet Norrköping 1987-2033

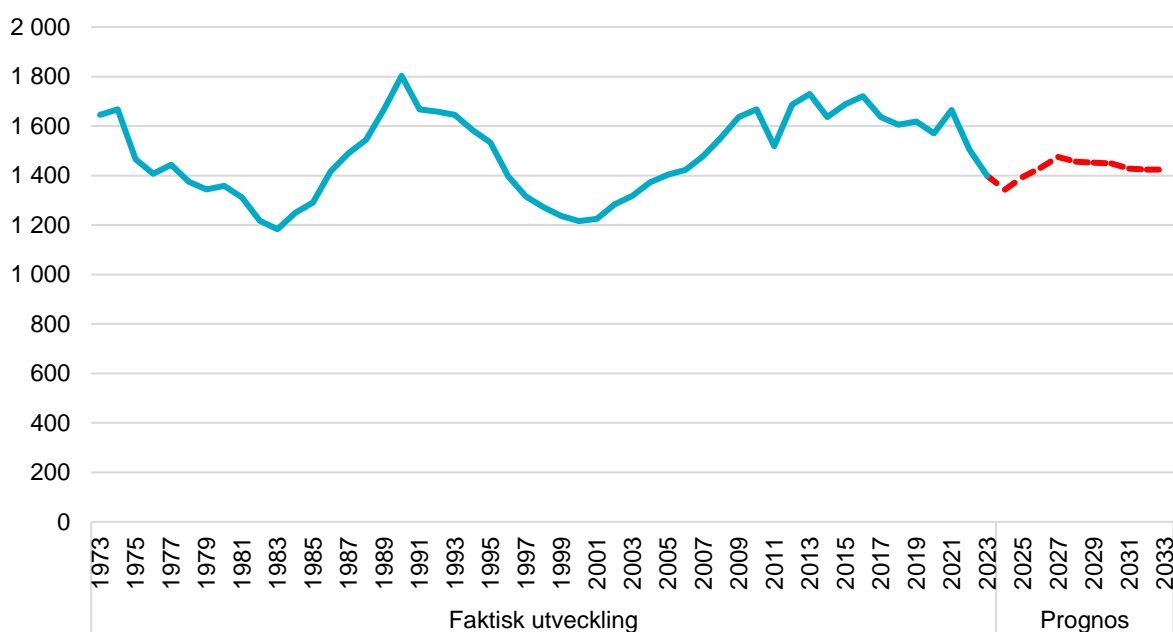

Källa: SCB (faktisk utveckling) och Norrköpings befolkningsprognos (prognos)

Det sjunkande barnafödandet beror på en minskad vilja att skaffa barn som inte tydligt går att koppla till några samhällsförändringar gällande exempelvis ekonomi, jämställdhet, medicin eller familjepolitik som har kunnat förklara tidigare variationer i barnafödandet. Exempelvis sjönk barnafödandet i Sverige under 1990-talet på grund av den kraftiga lågkonjunkturen som var då och som gjorde att många yngre blev arbetslösa samtidigt som stora satsningar gjordes på högre utbildning. Detta gjorde att många yngre vuxna sköt upp barnafödandet till något senare i livet när de hunnit avslutat sina högre studier eller läget på arbetsmarknaden hade blivit bättre. Senare under 2000-talet vände därför barnafödandet upp igen då viljan att skaffa barn inte påtagligt minskade utan att det snarare blev lämpligare för många att skaffa barn senare i livet. Nu när viljan att skaffa barn sjunkit utan att det går att koppla till något cykliskt samhällsfenomen som vi kan förvänta oss ska vända så är det svårt att på kortare sikt se en utveckling där den rådande nedgången följs av en uppgång, alltmer tyder på att barnafödandet kommer vara på en lägre nivå även i framtiden och att tvåbarnsnormen som gällt i Sverige kan vara på väg att brytas.

Resultatet av den antagna fruktsamheten på antalet födda barn under prognosperioden visas i diagrammet nedan (röd streckad linje), som även visar det faktiska antalet födda barn under åren 1973–2023 (blå linje).

Antal födda i Norrköping 1973-2023, prognos 2024-2033

Källa: SCB (faktisk utveckling) och Norrköpings befolkningsprognos (prognos)

Antalet inflyttare

I årets befolkningsprognos skattas antalet inrikes inflyttare och antalet invandrade separat eftersom antalet invandrade tenderar att variera så kraftigt mellan åren och dessa svängningar får stor påverkan på resultatet över antalet inflyttare mellan åren.

- Först beräknas antalet inrikes inflyttare utifrån de senaste fyra årens andelar av rikets befolkning som flyttat till Norrköping.
- Den låga nivån av inrikes inflyttning från 2023 antas dock bestå under 2024.
- Sedan beräknas kommande års invandring utifrån de senaste årens trender och Migrationsverkets senaste prognos.

Antalet inrikes inflyttare

För att prognostisera antalet inrikes inflyttare (alltså inflyttare från andra kommuner) beräknas först hur stor andel av rikets befolkning i varje åttårsklass och kön som flyttat till Norrköping från en annan kommun under de senaste fyra åren, dvs. år 2020 - 2023. Dessa andelar multipliceras sedan med antalet invånare i hela riket i varje åttårsklass och kön enligt SCB:s riksprognos för varje prognosår och på så vis beräknas antalet inflyttare till Norrköping. Att just tidsperioden 2020–2023 används beror på att sedan coronapandemin år 2020 så har förutsättningarna för att flytta mellan kommuner förändrats i takt med att möjligheten att arbeta på distans har ökat, vilket för många betyder att man inte behöver bo lika nära sin arbetsplats. Detta är något som lär hålla i sig även fortsättningsvis, därför antas den flyttningsbenägenhet som varit sedan 2020 hålla i sig.

Antalet inflyttare i prognosen påverkas alltså av hur stor inflyttningsbenägenheten varit på senare år (mätt som andelen av rikets invånare som flyttat till Norrköping) men också på hur

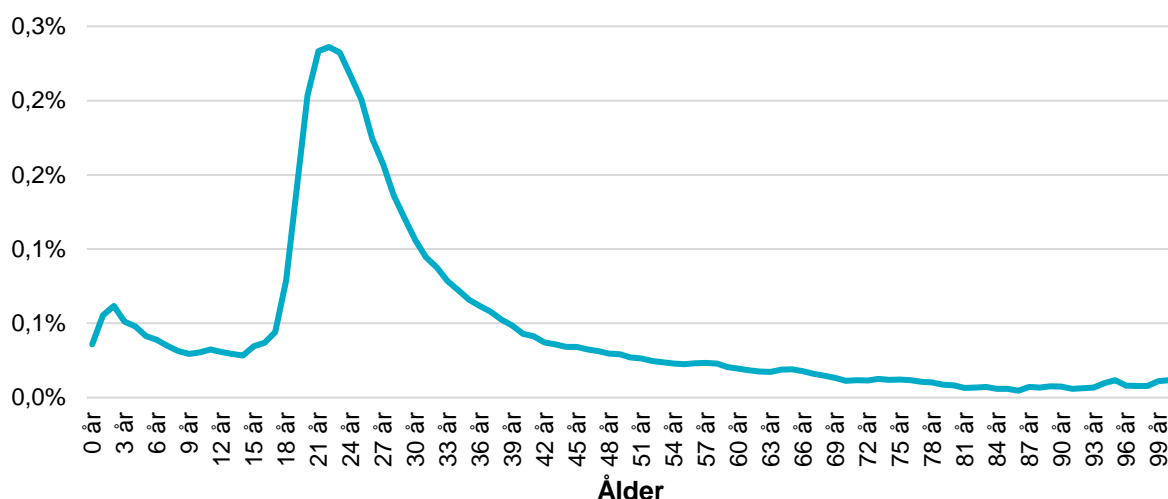
befolkningsutvecklingen i riket utvecklas i olika åldersgrupper och den påverkas bland annat av invandringen till Sverige vilket innebär att även invandringen till Sverige totalt sett påverkat inrikes inflyttning till Norrköping på lite längre sikt. Högst inflyttningsbenägenhet till Norrköping har 22-åringar haft. Om åldersgrupper där inflyttningsbenägenheten är hög växer i hela riket så växer även inflyttningen till Norrköping enligt prognosberäkningarna.

Exempel

De senaste fyra åren har i genomsnitt ca 2,8 promille av rikets alla 22-åriga kvinnor flyttat till Norrköping från en annan kommun. År 2024 prognostiseras antalet 22-åriga kvinnor i riket till 57 700. Det prognostiserade antalet inrikes inflyttningar av 22-åriga kvinnor blir då $0,0028 * 57\ 700 = 162$. Samma beräkning görs för varje ettårsklass och kön. Summan av dessa blir det totala antalet inrikes inflyttare.

Diagrammet nedan visar hur stor andel i varje ettårsklass av rikets befolkning som flyttat från en annan kommun till Norrköping under åren 2020 – 2023.

Andelar av rikets befolkning som flyttat från annan kommun till Norrköping 2020-2023 (utjämnade värden)

Källa: SCB

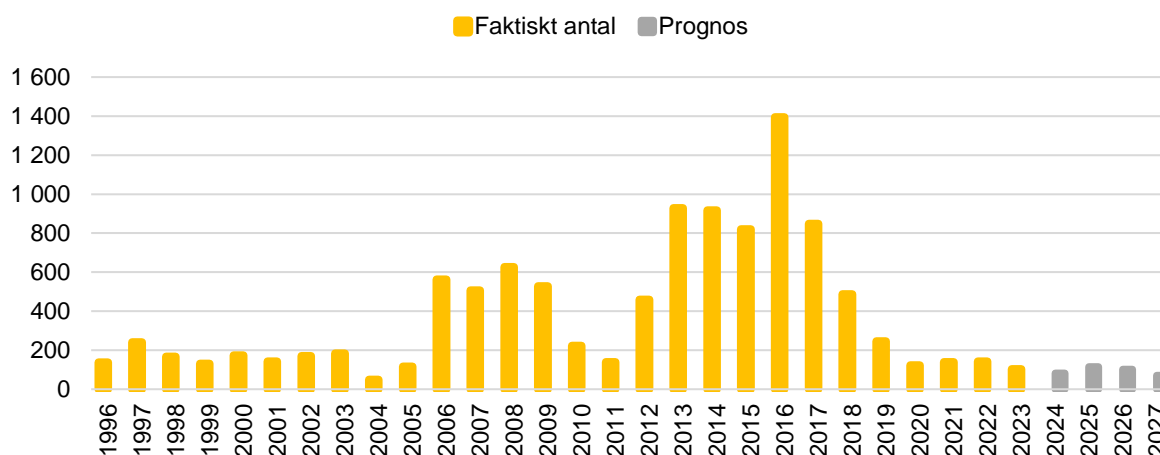
Kommande år ökar invånarantalen i riket och närliggande kommuner i de åldersgrupper som är mest inflyttningsbenägna till Norrköping, det gör att inrikes inflyttning ökar något under prognosperioden även om det är ganska marginella ökningarna.

Antalet invandrade

Antalet invandrade skattas utifrån de senaste årens trender och Migrationsverkets prognoser. De kommande årens nivå på invandringen är som vanligt svårbedömd. Tittar vi på Migrationsverkets senaste prognos från februari 2024 över antalet kommunmottagna framöver så indikerar den ytterligare något lägre nivåer jämfört med de låga nivåer som varit sedan 2020. Diagrammet nedan visar antalet kommunmottagna i Norrköping 1996–2023 och

Migrationsverkets prognos över kommunmottagna 2024–2027 omräknat till antalet som tas emot i Norrköping om Norrköping tar emot lika stor andel av alla kommunmottagna som de senaste fyra åren.

Kommunmottagna i Norrköping

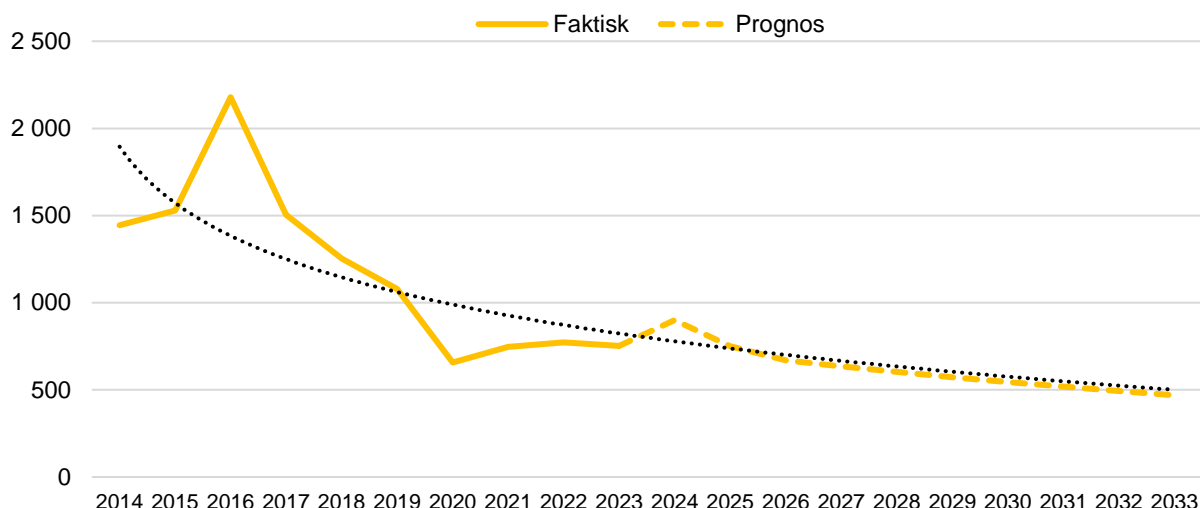

Källa: Migrationsverket och egna beräkningar utifrån Migrationsverkets prognos 2024–2027

Kommunmottagna omfattar enbart personer som för uppehållstillstånd av asylskäl och anhöriga till dessa men även arbetskraftsinvandringen bedöms sjunka enligt Migrationsverkets prognos, bland annat som en följd av ökade försörjningskrav och en vikande konjunktur. Att invandringen bör fortsätta vara låg till Sverige är i linje med den alltmer strama migrationspolitik som förs. Det enda som på kortare sikt bedöms bidra till en ökning av invandringen är att en del personer från Ukraina som redan bor i Sverige och just nu har uppehållstillstånd enligt massflyktindirektivet troligtvis kommer kunna folkbokföra sig under senare delen av 2024 och under 2025 och kommer då att räknas som invandrade.

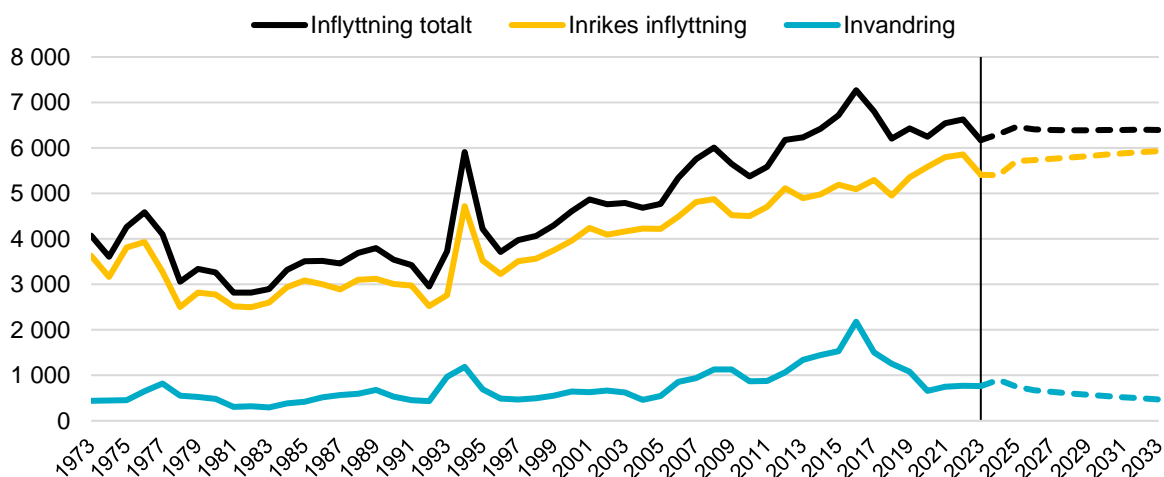
Utifrån att invandringen bedöms fortsätta minska antas den minskande trenden som varit de senaste åren hålla i sig med undantag för 2024 och 2025 då en del av de ukrainare som bor i Norrköping bedöms kunna folkbokföra sig. Diagrammet visar invandringen till Norrköping under åren 2014–2023 samt prognos för de kommande 10 åren. Den prickade svarta linjen visar en logaritmisk trendlinje.

Invandring till Norrköping

Resultatet av den antagna inflyttningen under prognosperioden visas i diagrammet nedan där heldragna linjer avser faktisk utveckling och de streckade linjerna den prognostiserade utvecklingen.

Inflyttning till Norrköping

Källa: SCB (faktisk utveckling) och Norrköpings befolkningsprognos (prognos)

Antalet utflyttare

Antalet utflyttare i prognosen beräknas genom utflyttningsrisker. Utflyttningsriskerna beräknas som andelen utflyttare bland invånarna i varje ettårsklass och kön de senaste åren. Dessa blir alltså ett mått på hur sannolikt det är att en invånare ska flytta ut från kommunen givet en viss ålder och könstillhörighet.

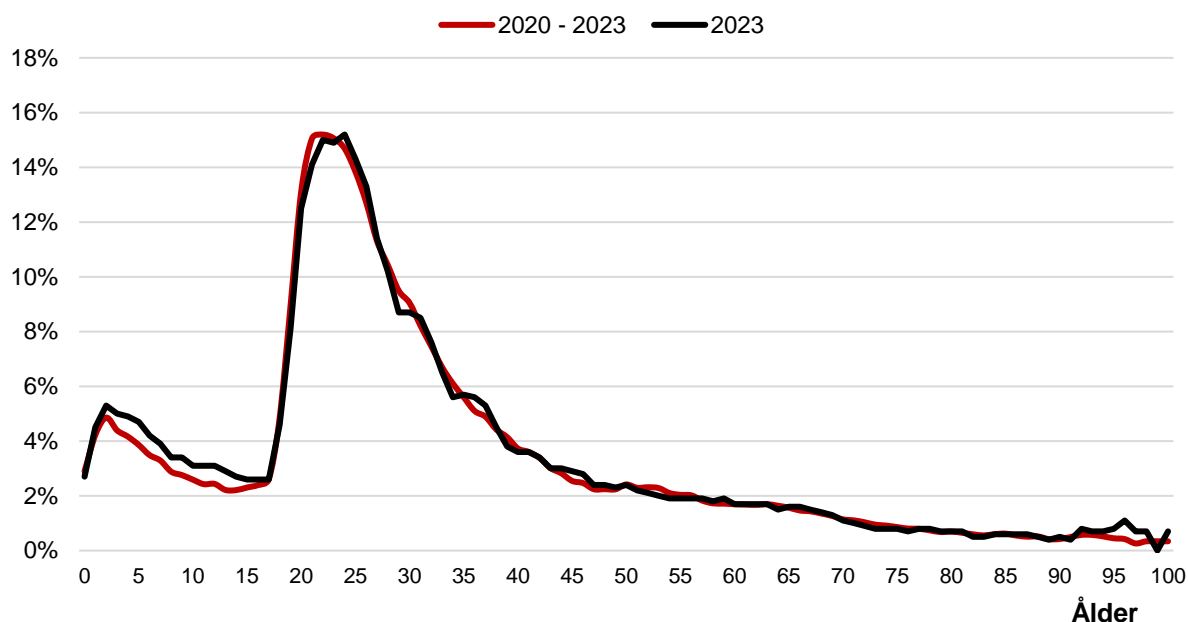
Under 2023 ökade antalet utflyttare något mer än beräknat och det berodde framförallt på en ökad utvandring. Den ökade utvandringen i sin tur berodde främst på att Skatteverket påbörjade en utökad kontrollverksamhet av personer som misstänkts vara felaktigt

folkbokförda i Sverige. Detta handlar alltså främst om personer som egentligen redan varit utvandrade från Sverige sedan flera år utan att ha meddelat Skatteverket. Dessa utökade kontroller kommer fortsätta under första halvan av 2024 och därför antas 2023 års något förhöjda utflyttningsrisker att bestå under 2024 men under efterföljande prognosår (2025 – 2023) antas de senaste fyra årens utflyttningsrisker (alltså de som gällde år 2020 – 2023).

Valet av de senaste fyra åren är analogt med vald tidsperiod för beräkningen av inrikes inflyttning, den ökade flyttbenägenheten som varit sedan år 2020 har påverkat även utflyttningen och den bedöms hålla i sig och därför bör de fyra senaste åren vara mest relevanta att beräkna prognosen på. Även utvandringen har ökat på senare (även om en del av 2023 års ökningarna egentligen ska härledas till några år längre tillbaka) och bör fortsätta vara relativt hög givet bland annat den stramare migrationspolitik som förs.

Diagrammet nedan visar utflyttningsriskerna för åren 2020–2023, det är dessa (fast könsuppdelade) som antas gälla under befolkningsprognosens samtliga år. Högst är utflyttningsrisken bland 22-åringar, där runt 15 procent beräknas flytta ut per prognosår.

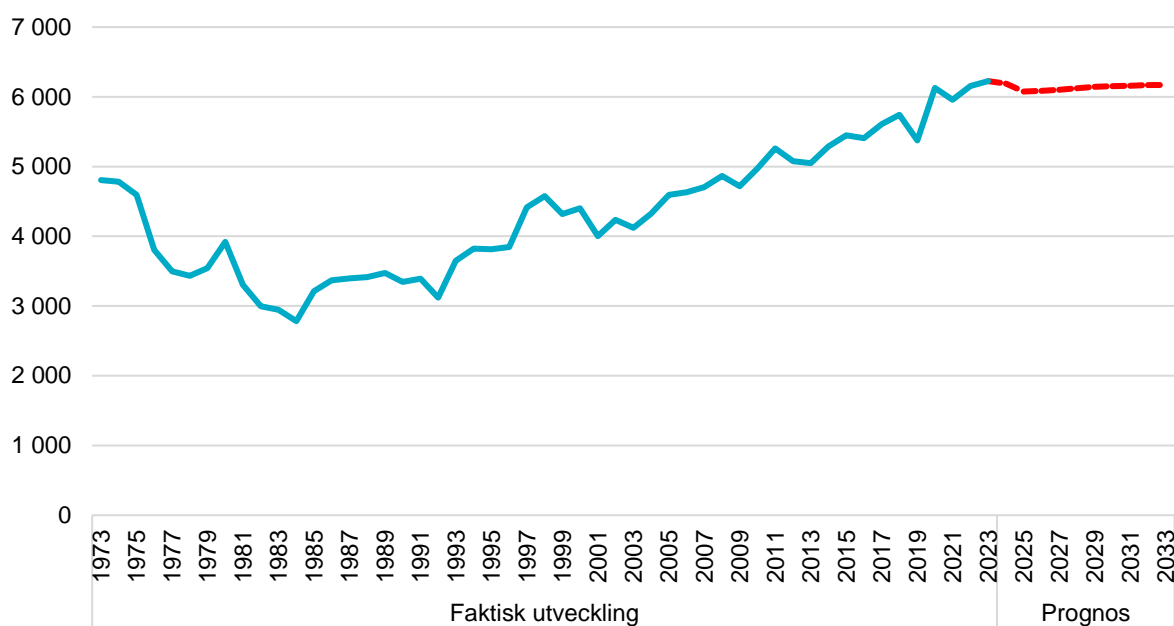
Utflyttningsrisker, Norrköpings kommun

Källa: SCB

Resultatet av de antagna utflyttningsriskerna för prognosperioden visas i diagrammet nedan (röd streckad linje), som även visar det faktiska antalet utflyttade under åren 1973 - 2023 (blå linje).

Utflyttare från Norrköping 1973-2023, prognos 2024-2033

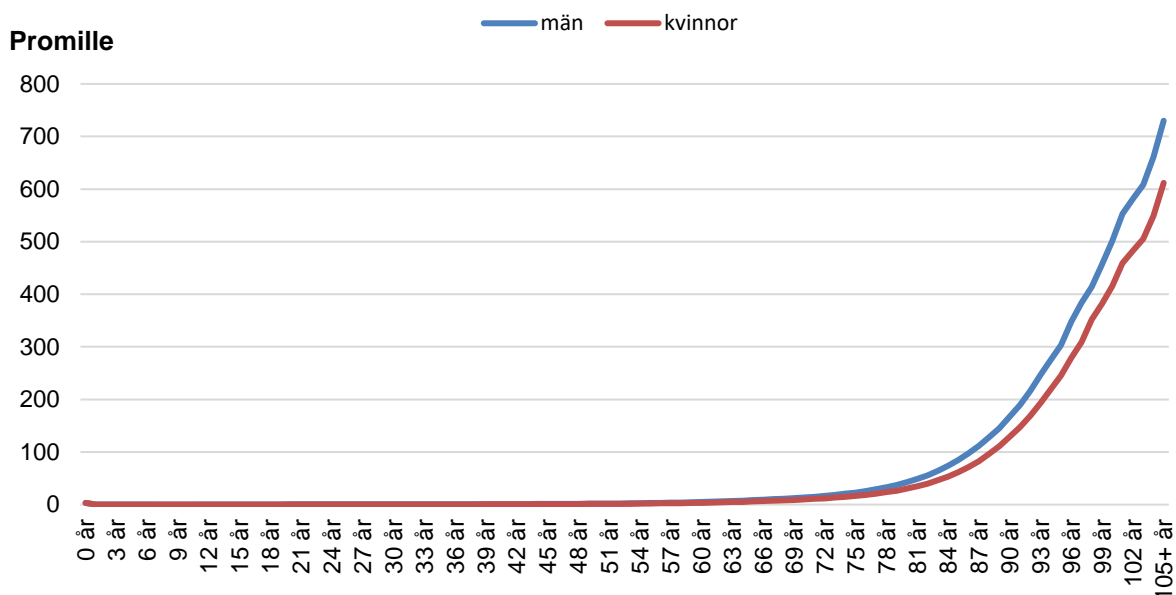

Källa: SCB (faktisk utveckling) och Norrköpings befolkningsprognos (prognos)

Antalet avlidna

Antalet avlidna beräknas genom dödsrisker, alltså andelen som beräknas avlidna i varje kön- och årtårsklass. I prognosen används de dödsrisker som SCB använder för hela riket i sin riksprognos, men justeras upp något eftersom Norrköping under de senaste åren har haft dödsrisker som varit något högre än rikets. Detta förhållande består alltså i prognosen. Diagrammet nedan visar de antagna dödsriskerna för år 2024 enligt SCB:s riksprognos som beräknades i april 2023.

Dödsrisker år 2024 enligt SCB:s riksprognos från år 2023

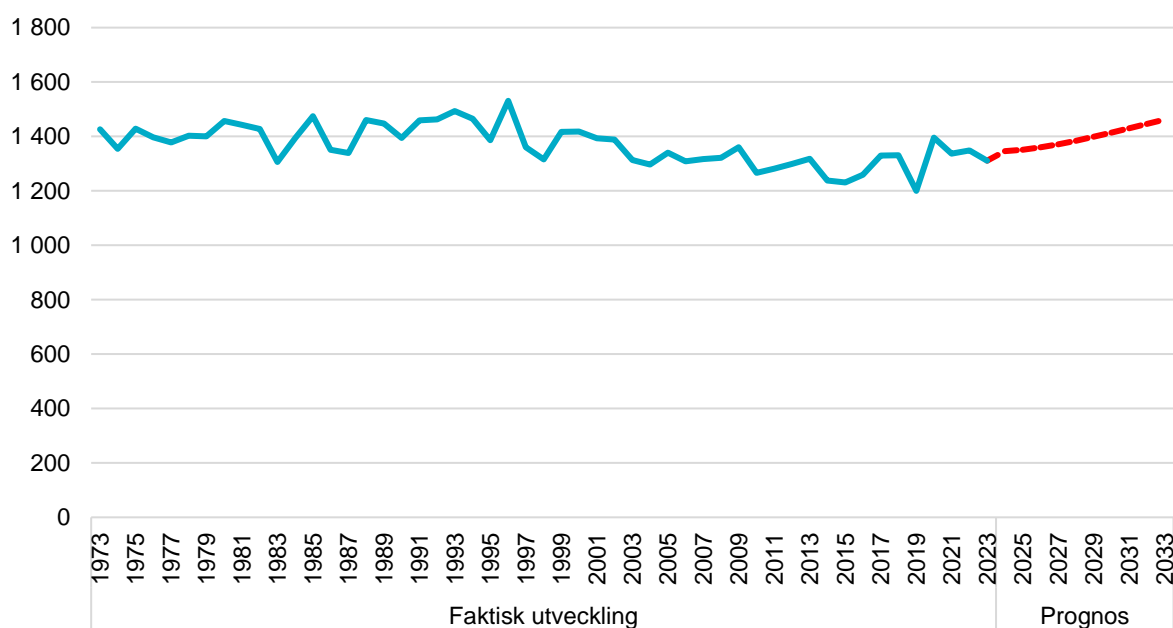

Källa: SCB

Den förväntade medellivslängden har generellt sett haft en ökande trend under en mycket lång tid (med vissa tillfälliga undantag, exempelvis pga coronapandemin) och den förväntas fortsätta öka. Dödsriskerna minskar alltså lite mellan varje år i prognosen. Däremot beräknas det avlida allt fler personer, men det beror på att antalet äldre invånare ökar.

Resultatet av de antagna dödsriskerna på antalet avlidna under prognosperioden visas i diagrammet nedan (röd streckad linje), som även visar det faktiska antalet avlidna under åren 1973–2023 (blå linje).

Antal avlidna i Norrköping 1973-2023, prognos 2024-2033

Källa: SCB (faktisk utveckling) och Norrköpings befolkningsprognos (prognos)

Delområdesprognoserna

Befolkningsprognoserna på kommunnivå kompletteras med prognoser för ett antal delområden för åren 2024–2028. Här tas hänsyn till hur bostadsbyggandet förväntas se ut de kommande åren. Här görs även försök att skatta flyttrörelser som sker mellan delområdena då dessa har ganska stor effekt på befolkningens geografiska fördelning. År 2023 skedde knappt 18 300 omflyttningar inom kommunens gräns, i jämförelse mot de 6 172 inflyttningar och 6 225 utflyttningar som skedde över kommungränsen.

Den kortare prognosperioden för delområdesprognoserna beror på att dessa blir osäkrare än prognosen på kommunnivå. Detta eftersom delområdena är mindre vilket medför mer slumpmässigt varierande folkmängdsförändringar och för att antaganden om bostadsbyggande måste göras och dessa är osäkra redan på ett par års sikt. Osäkerheten är alltså större i delområden där det antas byggas många bostäder. Avstämning sker mellan prognoserna på kommunnivå och delområdesprognoserna på så vis att summan av antalet invånare i delområdesprognosernas alla områden för varje år ska överensstämma med kommunprognosen för varje åldersklass bland kvinnor och män.

I delområdesprognoserna används en metod där förändringarna av befolkningen genom dödlighet och in- respektive utflyttning under ett år sammanfattas i s.k. utglesningstal. Dessa varierar beroende på bland annat bebyggelsens karaktär. I ett delområde med exempelvis småhus är det generellt en relativt stor inflyttning av småbarnsfamiljer och en relativt stor utflyttning av personer i 20-årsåldern medan det motsatta gäller i ett centralt beläget delområde med hyresrätter i flerbostadshus. Utifrån varje delområdes bebyggelsekaraktär och historiska utveckling görs också antaganden om hur hög den framtida fruktsamheten (antalet födda barn per kvinna) blir i området och på så vis prognostiseras antalet födda barn i varje delområde. Till detta kommer effekten av nybyggnation och eventuell rivning av bostäder.

Antaganden om det framtida bostadsbyggandets effekter på befolkningen i delområdena baseras på tidigare års observationer om boendetätheter (genomsnittligt antal personer som flyttar in i en färdigställd bostad) samt köns- och åldersfördelningar för dem som flyttar in i de färdigställda bostäderna. Det är stora skillnader mellan olika typer av bebyggelse, t ex mellan centralt belägna bostadsrätter i flerbostadshus och småhus i en tätort. Det nytillskott av bostäder prognosen räknar med baseras på en kartläggning av pågående och planerade byggprojekt som bland annat baseras på information från Samhällsbyggnadskontoret. Här bedöms det hur många bostäder av de planerade som kommer att bli färdigställda (när och i vilka delområden) för varje år.

Mer om nybyggnation

I prognosen för tiden 2024 till 2028 har antagits att det kommer att flytta in personer i runt 250–300 nya bostäder per år. Det är betydligt färre än i 2023 års prognoser och det beror på att den vikande konjunkturen och den avmattande befolkningstillväxten bedöms få bostadsbyggandet att bromsa in under kommande år. Bedömningen av antalet nybyggda bostäder är dock svår och osäker, inte minst i det rådande omvärldsläget.

En stor del av dem som flyttar in i nyproducerade bostäder är invånare som redan bor i kommunen, så bostadsbyggandet behöver inte innebära att folkmängden i kommunen växer lika mycket som antalet invånare som flyttar in i de nyproducerade bostäderna.

Den största delen av de kommande fem årens bostadsbyggande bedöms bli i Saltängen där Inre hamnen kommer få ett stort antal färdigställda bostäder. Även betydande bostadsbyggnation förväntas ske i bland annat Svärtinge, Björkalund och Fyrby-Tråbrunna. Det planeras också en del småhusbyggnation runtomkring exempelvis Kolmården, Vikbolandet och Styrstad.

Osäkerheter i befolkningsprognoser

En befolkningsprognos är alltid behäftad med ett visst mått av osäkerhet eftersom framtida händelser såsom flyktingströmmar, konjunkturer, pandemier och politiska beslut samt okända slumpmässiga faktorer som naturligt varierar mellan åren kan påverka befolkningsutvecklingen men är mer eller mindre omöjliga att exakt förutse och skatta effekterna av. Osäkerheten ökar med tiden och är högre i de yngre åldersgrupperna. Befolkningsprognosen kan ses som en demografisk trendberäkning där de senaste årens trender gällande flyttrörelser, barnafödande och dödlighet håller i sig relativt stabilt mellan åren under prognosperioden. Oförutsedda faktorer som bryter dessa trender och slumpmässiga variationer mellan år fångas generellt inte in i prognosen.

Historiskt sett har exempelvis barnafödande och flyttningar inklusive migration varierat mycket över tid på ett svårförutsägbart vis. Befolkningsprognosen för barn och unga är därmed mest osäker då dessa påverkas mest av variationer i barnafödande och flyttningar. Unga vuxna och vuxna i familjebildande åldrar är de som är klart mest benägna att migrera och flytta mellan kommuner. De mest flyttningsbenägna åldersgrupperna är runt 19–35 år men med stigande ålder så avtar flyttbenägenheten avsevärt och de äldre invånarna är inte alls lika benägna att flytta över kommungränsen. Befolkningsutvecklingen bland de äldre invånarna påverkas därmed främst av att befolkningen åldras och avlider. Att befolkningen åldras varje år är såklart enkelt att förutse och antalet avlidna har generellt varit mer stabilt och förutsägbart jämfört med barnafödande och flyttningar. Prognosen över antalet äldre invånare, t ex 65 år och äldre, är därmed relativt säker åtminstone på fem-tio års sikt.

Prognosens osäkerhet ökar över tid eftersom dess antaganden till stor del bygger på demografiska data och information som är den mest aktuella när prognosen beräknas men aktualiteten avtar med tiden, för varje år ökar sannolikheten att något som bryter tidigare trender ska inträffa och varje års prognosfel ackumuleras över åren.

Generellt kan man alltså säga att osäkerheten i prognosen är högre för yngre åldrar än för äldre och den blir högre ju längre fram i tiden vi tittar. Högst är osäkerheten i de åldersgrupper som inte är födda när prognosen beräknats. 5–10 år framåt i tiden är alltså osäkerheten stor gällande antalet barn i förskoleåldern där i princip samtliga inte är födda när prognosen beräknas. Osäkerheten är också högre när vi tittar på geografiska delområden med mindre folkmängd. Mindre geografiska områden har större slumpmässig variation mellan år gällande t ex barnafödande och flyttningar och påverkas dessutom i större utsträckning av bostadsbyggande som är en osäker faktor i prognosen. Delområdesprognoserna är alltså osäkrare jämfört med prognosen för hela kommunen. Ju osäkrare prognosutfallet är, desto

viktigare är det att inte låsa sig vid att prognosen ska slå in exakt utan vara medveten om att det faktiska utfallet kan komma att avvika, på längre sikt och för yngre åldersgrupper relativt mycket.

Om vi tittar tillbaka på de 10 befolkningsprognoser som beräknades under åren 2011–2020 så var exempelvis den genomsnittliga avvikelser mellan prognos och faktiskt utfall av antalet 1–5 åringar på tre års sikt $\pm 1,9$ procent (lägsta avvikelser var 0,1 procent och den högsta av 4,6 procent). I snitt avvek alltså det faktiska utfallet med $\pm 1,9$ procent jämfört med prognosen. Om vi antar att den genomsnittliga prognosavvikelsen kan gälla i 2024 års prognos där antalet 1–5 åringar på tre års sikt är prognostiserat till ca 7 400 så innebär det att utfallet av antalet prognostiserade barn på tre års sikt kan förväntas avvika med $\pm 1,9$ procent av 7 400. 1,9 procent av 7 400 är ca 140 så alltså kan utfallet förväntas bli 7 400 \pm 140, alltså mellan 7 260 och 7 540. Motsvarande prognosavvikelser på tre års sikt var $\pm 1,7$ procent för åldrarna 6–15 år och $\pm 0,3$ procent för åldrarna 65 år och äldre. Totalt sett var den genomsnittliga avvikelser på tre års sikt $\pm 1,1$ procent. Även om det finns en betydande osäkerhet i prognoserna har de generellt sett ändå givit en relativt god indikation över framtida invånarantal, åtminstone för de första prognosåren och troligen också i jämförelse med många andra prognoser över samhällsutvecklingen, ekonomi och framtidskalkyler som görs på flera års sikt och sällan slår in exakt.

Även om prognoserna exempelvis inte exakt fångar upp stora och oväntade variationer i barnafödande och flyttningar som sker så består den prognostiserade folkmängden trots allt till största delen av invånare som bor i kommunen under hela prognosperioden och endast blir ett år äldre varje år, särskilt på kortare sikt. De allra flesta är varken nyfödda, avlidna, inflyttade eller utflyttade under ett år utan blir bara ett år äldre och det är ganska förutsägbart.